

Otomotiv Sanayiinde İşbirlikleri II: “Endüstriyel Tasarım ve Ürün Geliştirme”

Açılış Konuşması

Doç. Dr. Cemil Arıkan
Sabancı Üniversitesi, Araştırma ve Lisansüstü Politikaları Direktörü

22 Ekim 2004
Sabancı Center, İstanbul

Değerli dostlar, değerli konuklar, merhaba, hoş geldiniz.

Gerek Gündüz Bey, gerek Tufan Bey çok kapsamlı genel değerlendirme ve sektörle ilgili sözler söylediler. Bu yüzden ben mümkün olduğu kadar kısa şeyler, biraz daha genel bir şeyler söylemek istiyorum.

Hepimiz biliyoruz ki, Türkiye geçtiğimiz elli yıl içinde yapması gerekenleri yapamadı, onun için Türkiye bir refah toplumu haline dönüşemedi. Bunu çok konuştuk, nedenlerini tartışmaya çalıştık ama çözüm yollarını üretemedik. Hepimiz biliyoruz ki, Türkiye araştırma geliştirmeye yeterince kaynak ayırmıyor milli gelirinden. Bunun düşük olduğunu biliyoruz. On bin çalışan başına araştırmacı sayısının düşük olduğunu biliyoruz ve bunları çok uzun zamandır biliyoruz. Ama bunları nasıl düzeltebileceğimizi nasıl yükseltebileceğimizi beceremedik.

Bugün dünyada konuşulanlara biraz bakacak olursak, özellikle Gündüz Beyin de söz ettiği yenilikçi kültürün, bir toplumun refahındaki öneminin ne kadar güçlü olduğunun ortaya çıktığını, tartışıldığını görürüz.

Son yıllarda Micheal Porter'ın başını çektiği ve Gündüz Beyin de söylediği yenilikçilik kapasitesi veya isterseniz yenilikçi endeksi diyelim, yeni bir endeksin olduğunu, yeni bir endeksin yaratıldığını ve bu endeksin hem rekabetçilik açısından hem de refah açısından çok önemli olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bizim beceremediğimiz yenilikçi olabilmek, yani farklılığı yaratabilmek. Dolayısıyla Türkiye'nin herhalde önümüzdeki dönemdeki en önemli yapması gereken şey, ulusal yenilikçi sistemi dünyanın gelişen koşulları içinde yerine oturtmak. Çünkü artık ulus devlet konseptinin de çok radikal bir şekilde değiştiğini hepimiz çok yakından biliyoruz. Dolayısıyla bugünkü toplantının konusu olan işbirliği çok önem arz eder.

Bugün Türkiye'ye baktığımızda bu süreç içindeki çok temel eksiklerin birinin işbirliği yapamamak olduğunu görürüz. Bu yalnızca sanayinin kendi içindeki işbirliği değildir, üniversiteler arasında da işbirliği yoktur. Dolayısıyla işbirliği, rekabet öncesi birlikte olabilmek, herhalde Türkiye'nin önümüzde dönemde çok yoğun bir şekilde yapabilmesi gereken önemli bir konu gibi görünüyor. Bu sadece rekabet öncesi birlikte olabilmenin, rekabet sürecinde de çok önemli avantajlar sağladığını artık hepimizin görebilip anlayabilmesi lazım.

Bu konuyla ilgili çok çarpıcı bir örneği sizle paylaşmak istiyorum. Sektörle ilgili, İstanbul Teknik Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Otomotiv Araştırma Merkezi, Ford, Renault ve Tofaş, DPT'ye ortak bir proje verebildik. Rekabet öncesi çok kapsamlı, çok ciddi bir projeyi verebildik. Ümit ederim ki, gerekli bürokratik aşamaları geçtikten sonra, bu farklı üniversite ve sanayinin birlikte çalışma becerisini göstermesi bizler için çok önemli bir örnek teşkil edecektir. Dolayısıyla ben bugünkü toplantımızın bu düşüncelerin hayata geçirilmesi açısından, bu konuların tartışılması açısından, işbirliklerinin öneminin vurgulanması açısından önemli olacağını düşünüyorum.

Bir iki cümle de Sabancı Üniversitesi hakkında söylemek istiyorum. Gene bu kapsamda Sabancı Üniversitesi çok yeni bir üniversite. Sabancı Üniversitesi'nin çok yeni bir üniversite olduğunu hepimiz biliyoruz, çok yeni, daha ilk mezunlarımızı 2003 yılında verdik ama üniversite kurulurken üniversitenin misyonu, bir yandan mükemmeli yaratırken öte yandan ortaya çıkan değerlerin ya da var olan değerlerin, ille Sabancı Üniversitesi tarafından

yaratılması gerekmez, var olan değerlerin toplum ile iş dünyası ile sanayi ile paylaşmasını öngörmüştür.

Dolayısıyla üniversite yola çıkarken bu dünya görüşüyle yola çıkmıştır. Burada gördüğümüz gibi 'Rekabet Forumu' gibi sanayi ile iç içe beraber yola çıkılan ortak girişimler; 'Sanayi Liderleri Programı' gibi gene sanayi kuruluşları ile birlikte yürütülen eğitim programları; ortak araştırma programları; Arçelik'le yaptığımız ortak araştırma ki şu anda Arçelik 2 tane patent alıyor.

Yapılan araştırma sonucunda ortaya çıkan değerlerden bu paralelde 30'un üzerinde sanayi kuruluşu ile Sabancı Üniversitesi teknoloji geliştirmede birlikte çalışmaktadır. Dolayısıyla ben bunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum, şu nedenle yine örnek olarak vereceğim. Çok yeni olmamıza rağmen şu anda bir tane uluslararası patentimiz var, üç tane uluslararası patentimiz yolda, 4 tanesi için de başvuruyoruz. Yani çok yakın zamanda Sabancı Üniversitesi'nden ortaya çıkan 8 tane fikri mülkiyetin patent haline dönüştüğünü göreceğiz. Türkiye'de bunların sayısının çok olduğunu hepimiz biliyoruz ama eğer bu gözlükten bakmazsanız, bütün üniversitelerde Sabancı Üniversitesi'nde yapılanların diğer üniversitelerde yapılanlardan çok farklı olduğunu düşünmüyorum. Üniversitelerimizde bu tip fikri mülkiyetin var olduğunu ama hiçbir zaman bu gözlükten bakılmadığı için ortaya çıkmadığını, ortaya çıkmadığı için de değere dönüşmediğini biliyoruz. Dolayısı ile tüm bu çerçevede, bu işbirliğinde üniversitelerin de çok önemli bir rol oynadığını, rol oynaması gerektiğini düşünüyoruz ve öngörüyoruz.

Sabancı Üniversitesi olarak da biz bu çerçevede elimizden gelen her şeyi yapıyoruz ve yapmaya da devam edeceğiz. Ben konuşmamı toplantının başarılı geçmesi dileklerimi söyleyerek ve hepinize tekrar hoş geldiniz diyerek bitirmek istiyorum, iyi günler.